

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

ПОГОДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу

Проректор з навчально-методичної
роботи

Протокол № 1 від 02.09.2024

Каріна НЕМАШКАЛО

**КОНСАЛТИНГ У ПЕДАГОГІЧНІЙ КАР'ЄРІ
робоча програма навчальної дисципліни(РПНД)**

Галузь знань	всі
Спеціальність	всі
Освітній рівень	третій (освітньо-науковий)
Освітня програма	всі

Статус дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Розробник:

к.п.н., доцент

Ірина СЛАДКИХ

Завідувач кафедри
педагогіки, іноземної філології
та перекладу

Тетяна ПОГОРЄЛОВА

**Харків
2025**

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни «Консалтинг у педагогічній кар'єрі» розроблена для здобувачів третього освітньо-наукового ступеня вищої освіти, які навчаються за всіма спеціальностями. Дисципліна має на меті забезпечити здобувачів третього освітньо-наукового ступеня вищої освіти знаннями та навичками, необхідними для ефективної діяльності у сфері консалтингу в контексті педагогічної кар'єри. Вона передбачає вивчення основних теоретичних та практичних аспектів консалтингових послуг, а також розвитку стратегій професійного консультування, які сприятимуть успішному розвитку кар'єри педагогів.

Курс охоплює широкий спектр тем, таких як визначення ролі консалтингу в професійному розвитку педагогів, аналіз потреб і запитів в освітньому середовищі, створення індивідуальних кар'єрних планів для педагогічних працівників, а також засоби оцінки та моніторингу ефективності консалтингових програм. Здобувачі отримають теоретичні знання про методи консультування та інструменти, що використовуються для підтримки педагогів у їх професійному зростанні та розвитку, а також практичні навички взаємодії з педагогічними працівниками, що допомагають здійснювати консалтингову діяльність у сфері освіти на високому рівні.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування та розвиток цілісної системи знань, які допоможуть забезпечити ефективність процесу управлінського консалтингу в освіті; в ознайомленні з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, ефектами і результатами на основі парадигми суспільства сталого розвитку.

Контент навчальної дисципліни «Консалтинг у педагогічній кар'єрі» для здобувачів ступеня доктора філософії визначається понятійним міжпредметним зв'язком між курсами «Дизайн та проектування освітньої діяльності», «Методологія та логіка педагогічного дослідження», «Педагогічний дизайн», «Компаративістика».

Об'єктом дисципліни є процеси, що відбивають різні аспекти прийняття управлінських рішень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні положення, поняття консалтингу в освіті, основні техніки, процедури та технології здійснення консалтингової послуги у педагогічній кар'єрі.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
1	2
Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями в освітній сфері.	Оволодіння загальнонауковою компетентністю спрямованою на формування системного наукового світогляду у предметній області і професійній діяльності; Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень із застосуванням кращих практик у професійній діяльності;
Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження в освітній сфері на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.	Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень із застосуванням кращих практик у професійній діяльності; Здатність до особистого і професійного розвитку;
Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань в освітній галузі.	Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень в освітній сфері; Здобуття глибинних знань з педагогіки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією;
Формувати розуміння основних теорій зростання та розвитку, генезису наукової думки у сфері управління змінами; проведення критичного аналізу змін у стані суб'єкта освітньої діяльності; вміння генерувати, обирати та обґрунтовувати шляхи його розвитку.	Здатність до аналізу, узагальнення та застосування міжнародного досвіду у сфері освіти; Здатність визначати стан і потенціал системи організації професійної підготовки у закладах освіти, зокрема оволодіння методикою аналізу освітньої діяльності у закладі освіти, проведення педагогічної діагностики та моніторингу якості освіти.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Система вищої освіти.

Тема 1. Сучасна вища освіта у глобалізованому просторі.

Тема 2. Суспільство сталого розвитку. Сталий розвиток і освіта.

Тема 3. Сучасні тенденції розвитку консультування в освітній діяльності.

Тема 4. Види консалтингу в освіті. Консалтинг як вид педагогічної діяльності.

Змістовий модуль 2.

Консалтинг в управлінні розвитком людських ресурсів.

Тема 5. Коучинг у системі консалтинг у педагогічної кар'єри .

Тема 6. Інструментарій консалтингових послуг в освіті.

Тема 7. Технології педагогічного консалтингу. Основи побудови кар'єри у педагогічному консалтингу.

Тема 8. Стратегії комунікації у консалтингових послугах.

Перелік практичних (семінарських) питань та завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Сучасна вища освіта у глобалізованому просторі.	Філософські основи сучасної освіти. Заклад освіти як інституція соціалізації особистості. Розгорнута бесіда. Тест 1.
Тема 2. Суспільство сталого розвитку. Сталий розвиток і освіта.	Основні форми соціально-педагогічної діяльності в системі освіти. Оформлення глосарію. Тест 2.
Тема 3. Сучасні тенденції розвитку консультування в освітній діяльності.	Педагогічний консалтинг. Дискусія.
Тема 4. Види консалтингу в освіті. Консалтинг як вид педагогічної діяльності.	Види педагогічного консалтингу. Моделювання. Розгорнута бесіда. Тест 5.
Тема 5. Коучинг у системі консалтингу педагогічної кар'єри	Схожі та відмінні риси між педагогічним консультуванням і коучингом педагогічної кар'єри. Тест 7.

Тема 6. Інструментарій консалтингових послуг в освіті.	Семінар «Провідні наукові підходи до побудови консалтингового процесу у закладі освіти». Тест 8.
Тема 7. Технології педагогічного консалтингу. Основи побудови кар'єри у педагогічному консалтингу.	Технології впровадження педагогічного консалтингу в діяльність закладу освіти. Експертне оцінювання. Тест 10.
Тема 8. Стратегії комунікації у консалтингових послугах.	Стратегії створення ефективної взаємодії між консультантами та клієнтами. Тест 11.
Презентація творчого завдання.	Презентація творчого завдання за обраною темою, доповідь та візуалізація результатів засобами наочного інструментарію.
Презентація творчого завдання.	Обговорення презентацій творчого завдання, формулювання висновків та зауважень за результатами обговорення.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
1	2
Тема 1. Сучасна вища освіта у глобалізованому просторі.	Проаналізувати наукові джерела з проблематики освіта і глобалізація.
Тема 2. Суспільство сталого розвитку. Сталий розвиток і освіта.	Проаналізувати понятійно-термінологічний апарат сталого розвитку. Тест 3.
Тема 3. Сучасні тенденції розвитку консультування в освітній діяльності.	Ознайомитися з основними теоріями лідерства, визначити основні поняття, що пов'язані з консалтинговою службою. Тест 4.
Тема 4. Види консалтингу в освіті. Консалтинг як вид педагогічної діяльності.	Проаналізувати структурні складові консалтингу з фокусом на сталий розвиток. Тест 7.
Тема 5. Коучинг у системі консалтингу педагогічної кар'єри	Проаналізувати основні інструментарії коучингу
Тема 6. Інструментарій консалтингових послуг в освіті.	Розглянути інструментарії та їх особливості у застосуванні у процесі педагогічного консалтингу. Тест 9.

Тема 7. Технології педагогічного консалтингу. Основи побудови кар'єри у педагогічному консалтингу.	Ознайомитися з лідерськими технологіями. Есе.
Тема 8. Стратегії комунікації у консалтингових послугах.	Ознайомитися з практиками управління знаннями в різних організаціях. Тест 12.

Кількість годин практичних занять та годин самостійної роботи в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності аспірантів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних освітніх технологій, серед яких: лекції проблемного характеру (тема 1), міні-лекція (тема 7), розгорнута бесіда (тема 1, 4), есе за темою 3, моделювання (тема 5), мозкова атака (тема 2), семінар (тема 6), дискусії (тема 3, 5), експертне оцінювання (тема 7), презентація творчого завдання з подальшим обговорюванням та самостійним формулюванням висновків аспірантами (тема 8).

Практичне заняття передбачає інтенсивну роботу всіх учасників навчального процесу. Воно проводиться у формі обговорення питань, дискусії, керованого викладачем або аспірантами. На практичному занятті відбувається обговорення самостійно підготовлених аспірантами доповідей, презентацій, повідомлень тощо. Основними формами практичного заняття є розгорнута бесіда, диспут, семінар.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Система оцінювання сформованих у здобувачів компетентностей враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни охоплюють лекційні і практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів).

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку і в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається сумуванням балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання здобувачами практичних завдань під час практичного заняття (35 балів), самостійна робота (25 балів), тестування (20 балів), виконання та презентація індивідуальної роботи (20 балів).

Семестровий контроль: залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Борова Т.А. Педагогічний консалтинг: навч.посіб. / Т.А.Борова, З.В.Рябова, Г.Ю.Кравченко, О.О.Почуєва. – Луцьк: Терен, 2019. – 324 с.

2. Redeveloping Academic Career Frameworks for Twenty-First Century Higher Education / Mark Sterling, Lia Blaj-Ward, Rosalind Simpson, Karin Crawford. – Palgrave Macmillan Cham, 2023. – 185 p. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-41126-7>

3. Teaching Political Science and International Relations for Early Career Instructors / Ed.: Michael P. A. Murphy, Misbah Hyder. – Palgrave Macmillan Cham, 2024. – 299 p. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-70733-9>

Додаткова

4. Освітнє лідерство: від теорії до практики : монографія / авт. кол. ; за наук. ред. В. Р. Міляєвої ; Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронне видання]. – Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. – 296 с. – URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36659>

5. Pamela L. EddyKim E. Van Der Linden Emerging Definitionsof Leadership in Higher Education // CollegeofWilliam&Mary - Access: [https://www.researchgate.net/publication/240725527_Emerging_Definitions_o
f_Leadership_in_Higher_EducationNew_Visions_of_Leadership_or_Same_Ol
d_Hero_Leader](https://www.researchgate.net/publication/240725527_Emerging_Definitions_of_Leadership_in_Higher_EducationNew_Visions_of_Leadership_or_Same_Old_Hero_Leader)

6. Shared Leadershipin Higher Education: Important Lessons from Research and Practice // Viewpoint: American Councilon Education, Center for Policy, ResearchandStrategy - Access: [https://www.acenet.edu/Documents/Shared-Leadership-in-Higher-Education.pd
f](https://www.acenet.edu/Documents/Shared-Leadership-in-Higher-Education.pdf)

7. Keim M. Digitaler Wandel findet auch offline statt. *Akzente. Das Magazin der Pädagogischen Hochschule Zürich*. 2022. No 4. S. 10–18.

8. Sladkykh Iryna. Pedagogical consulting in educational management of online activities / Iryna Sladkykh/ The Scientific Issues of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University. Section: Pedagogics and Psychology. 2024. P 13-19.
<https://vspu.net/nzped/index.php/nzped/issue/view/202/236>
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34108>
9. Sladkykh Iryna. Pedagogical counseling of foreign students in online learning: mental particularities / Sladkykh Iryna Anatoliivna/ Prospects and innovations of science (Series "Pedagogy", Series "Psychology", Series "Medicine") Issue № 7(41) 2024. P. 59-71. Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/issue/view/256/353>
<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34315>
10. Сладких І. А. Педагогічний консалтинг у сучасних умовах трансформацій суспільства (міжнародний досвід) / І. А. Сладких // Тенденції та перспективи розвитку сучасної освіти в Україні : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28-29 листопада 2023 р. : тези допов. / за ред. С. О. Моїсєєва, О. В. Стребної. - Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2023. - С. 290-292.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34135>
11. Університетський комп'ютер – підручник, орієнтований на проект (win7+office2016), версія для мікроуроку / Гоу Кванденг, Сяоронг Ху; Юлі Юань; Яньціонг Чжан; Ци Чжун; Ліцян Чжан / За загальною редакцією Гоу Кванденг. - Ченду, провінція Сичуань: Університет електронних наук і технологій Китаю, 2022. – 266 с.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30140>
12. Петришин Л. Й. Проблеми та перспективи цифрової трансформації освіти: психолого- педагогічний аспект / Л. Й. Петришин, О. О. Почуєва, М. А. Лемещук та ін. // Академічні візії. – 2023. – Вип. 17.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/33913>
13. Chekhratova O. Developing Students' Autonomy and Responsibility via Promoting Digital and Media Literacy in an English-language Classroom / O. Chekhratova, O. Kovalenko, V. Petrenko et al. // Amazonia Investiga. – 2022. – Vol. 11. – Issue 52. – P. 15-23.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27621>
14. Mishyna O. M. Education as an integral element of the pedagogical process O. M. Mishyna, A. V. Nikishyna // Modern research in world science : Proceedings of X International Scientific and Practical Conference, 25-27 December 2022. - Lviv, Ukraine, 2022. - Pp. 547-551.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30204>
15. Sladkykh I. Development and implementation of specialized online courses on scientific research activities for higher education students / I. Sladkykh // Strategy of Quality in Industry and Education: XVIII International

Conference: Varna: June 3-6, 2024. - Varna, Bulgaria, 2024. - Pr. P. 229-236.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34109>

16. Сладких І. А. Роль міждисциплінарного підходу у формуванні готовності студентів до навчання в інформаційно-освітньому середовищі / І. А. Сладких // Українська національна ідея в сучасному міждисциплінарному дискурсі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (XXXVII Харківські політологічні читання), 27 вересня 2024 р. : тези допов. / [редкол.: О. Ю. Панфілов (голова), Л. М. Герасіна, В. А. Прудников та ін.] ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики ; Харків. асоц. політологів. – Харків : Право, 2024. – С. 47-49.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/34316>

17. Педагогічний словник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. Т. А. Борова, Г. Ю. Кравченко, О. І. Деменко, О. О. Почуєва; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. — Електрон. текстові дан. (925 КБ). — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. — 207 с. : іл. — Загол. з титул. екрану. — Предм. покажч.: с. 193-206. — Бібліогр.: с. 185-192.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30024>

Інформаційні ресурси

16. Закон України Про вищу освіту. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>

17. Сайт ПНС імені С. Кузнеця. Дисципліна : Методологія та логіка педагогічного дослідження / І. Сладких [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10536>

18. Сайт ПНС імені С. Кузнеця. Дисципліна: Management of educational activity, (specialty 011 – Educational, pedagogical sciences, Educational program - Pedagogy and Administration; 073 – Management, Educational Program – School Management), 1 semester.
<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10568>

19. Сайт ПНС імені С. Кузнеця. Дисципліна: Pedagogical Counselling, 1 semester, <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10306>

20. Сайт ПНС імені С. Кузнеця. Дисципліна: Pedagogical Counselling, 2 semester <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10980>